

Väkivallan uhkatilanne tai väkivalta

Tilannearvio

Väkivallalla tarkoitetaan tarkoituksellista itseän, toiseen henkilöön, ryhmään tai yhteisöön kohdistettua fyysisen voiman tai vallan käyttöä, uhkailua tai niiden toteutusta. Väkivalta voi olla myös henkistä tai seksuaalista väkivaltaa tai ahdistelua.

Selvitetään mitä, missä ja milloin on tapahtunut ja arvioidaan keihin tapahtuma vaikuttaa. Väkivallan uhkatilanne tai väkivaltatilanne koskettavat paitsi tilanteeseen joutuneita henkilöitä ja lähipiiriä myös laajemmin yhteisöä, jossa väkivaltatilanne tai sen uhka on tapahtunut.

Toiminnan suunnittelu ja vastuiden jakaminen:

Rehtori vastaa toiminnasta. Akuutin tilanteen ja alkuvaiheen toimenpiteiden jälkeen rehtori päättää (tarvittaessa yhteistyössä kriisiryhmän kanssa), miten asiaa käsitellään ja miten siitä tiedotetaan yhteisössä. Asian vakavuus ja luonne vaikuttavat siihen, tarvitaanko asian yhteistä käsittelyä henkilökunnan, opiskelijaryhmien tai yksittäisten opiskelijoiden kanssa.

Oppilaitoksen kriisisuunnitelma sisältää tahot ja toimijat, jotka toteuttavat tarvittaessa kriisin yhteisöllisen käsittelyn. Oppilaitoksessa tulee tarjota keskustelu- ja kriisiapua niille, joita asia koskettaa tavalla tai toisella. Oppilaitoksella on kriisisuunnitelman lisäksi hyvä olla toimintaohjeet väkivallan uhkatilanteita tai väkivaltatilanteita varten. Rehtori selvittää myös, mitkä asiat hoidetaan jatkossa viranomaisten kuten poliisin toimesta.

Yhteisöllinen käsittely

- Rehtori tiedottaa tapahtuneesta tarpeellisessa laajuudessa opiskelijoille, heidän huoltajilleen ja henkilökunnalle.
- Yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä ja nimetty kriisiryhmä toimivat tarvittaessa jälkihoidon toteuttajina.
- Opettajat keskustelevat tarvittaessa omien opiskelijaryhmiensä kanssa mahdollisimman pian tapahtuneesta ja tarjoavat mahdollisuuden yhteiseen keskusteluun. Tilanteesta ja sen vakavuudesta riippuen voi pyytää esim. opiskeluterveydenhuollon tai kriisiryhmän edustajaa opettajan tueksi.

- On tärkeää kertoa faktat sekä puuttua huhuihin ja väärinkäsityksiin.
- Opiskelijoille on hyvä kertoa, että väkivallan uhka- tai väkivaltatilanne voivat aiheuttaa voimakkaitakin reaktioita, vaikka asia ei suoraan koskisi itseä. On myös yhtä luonnollista, ettei joillakin ole lainkaan tapahtumaan liittyviä tunteita.
- Opiskelijat saavat kertoa omista reaktioistaan ja tunteistaan.
- Opiskelijoille kerrotaan, mistä he voivat saada apua, jos voimakkaat tunteet tai esim. uniongelmat jatkuvat.
- Henkilökuntaa varten on myös työterveyshuoltopalvelut.

Tiedottaminen

Väkivallan uhkatilanteessa tai väkivaltatilanteessa tiedotetaan heitä, joita asia ensisijaisesti koskee. On pohdittava, onko esim. yleinen Wilma-viesti tarpeen. Tärkeää on, että opiskelijoiden huoltajille välitetään tarvittaessa tietoa, miten asiaa on käsitelty opiskelijaryhmissä ja että tapahtuneesta voi kysyä lisätietoa opettajilta tai rehtorilta. Yksityiskohtiin ei tiedottamisessa tarvitse mennä.